

ДБР

**ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО
РОЗСЛІДУВАНЬ, РОЗТАШОВАНЕ У МІСТІ МЕЛІТОПОЛІ
(ТУ ДБР у м. Мелітополі)**

вул. Індустріальна, 89, м. Мелітополь, Запорізька область, 72316, тел. : (0619) 49-04-60
Email: info@mel.dbr.gov.ua, сайт: www.dbr.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 42348993

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру у вчиненні кримінального правопорушення

місто Запоріжжя

«07» грудня 2021 року

Слідчий другого слідчого відділу (з дислокацією у м. Запоріжжі) Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Мелітополі, Манжара Олександр Володимирович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 62021080020000131 від 02.07.2021, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111, ч. 1 ст. 408 КК України, відповідно до ст. ст. 42, 276, 277 та 278 КПК України, -

П О В І Д О М И В:

Злобіна Еріка В'ячеславовича, 14.07.1964 року народження, уродженця м. Вороніжа, РФ, громадянина України, який проживає за адресою: АР Крим, м. Феодосія, вул. Сімферопольське шосе, буд. 41, кв. 113, -

про те що він підозрюється у вчиненні державної зради, тобто умисного діяння на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності України, а саме: в наданні іноземній державі та її представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України, та у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 408 КК України, а саме: дезертирство, тобто самовільне залишення військової частини з метою ухилитися від військової служби.

Відповідно до вимог ч. 2 ст. 19, ст. 68 Конституції України органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

231

Кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Статтею 5, ч. 1 ст. 72, ст. 73 Конституції України передбачено, що Україна є республікою. Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами. Питання про зміну території України вирішується виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їх повноважень, встановлених Конституцією України.

Крім того ч. 2 ст. 72 Конституції України передбачено, що всеукраїнський референдум проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Відповідно до ч. 1 ст. 65 Конституції України захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України.

Згідно з ч. 1 ст. 125 Конституції України судоустрій в Україні будується за принципами територіальності та спеціалізації і визначається законом.

Незважаючи на це, у приміщенні Верховної Ради АР Крим 06.03.2014 у порушення ч. 3 ст. 2, ст. 72, ст. 73, п. 2 ч. 1 ст. 85, ст. 132 Конституції України та п. 2 ч. 3 ст. 3, ст.ст. 18, 27 Закону України «Про всеукраїнський референдум» депутатами Верховної Ради АР Крим прийнято незаконну постанову № 1702-6/14 «О проведенні общекрымского референдума», в якій визначено дату такого волевиявлення - 16.03.2014, на яке виносилося питання про входження АР Крим до складу Російської Федерації на правах суб'єкта федерації.

Відповідно до зазначеної постанови 16.03.2014 на території Автономної Республіки Крим проведено незаконний референдум, результатом якого стала тимчасова окупація території АР Крим і міста Севастополя, а також їх входження до складу Російської Федерації на правах суб'єкта федерації.

Результати «референдуму» не визнані жодною країною світу, крім Російської Федерації. Відповідно до п. 5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 68/262 від 27.03.2014 «Територіальна цілісність України», проведений 16.03.2014 в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі референдум не маючи законної сили не може бути основою для будь-якої зміни статусу Автономної Республіки Крим або м. Севастополя.

Також, в пункті 1 вказаної Резолюції зазначено, що Генеральна Асамблея ООН підтверджує свою прихильність суверенітету, політичної незалежності, єдності і територіальної цілісності України в її міжнародно визнаних кордонах.

У подальшому, 17.03.2014 депутатами Верховної Ради АР Крим прийнято постанову № 1745-6/14 «О независимости Крыма», згідно з якою на підставі, так званої, «Декларації про незалежність Республіки Крим», прийнятої на позачерговому пленарному засіданні Верховної Ради АР Крим 11.03.2014 та

222

позачерговому пленарному засіданні Севастопольської міської ради 11.03.2014, створено нелегітимне державне утворення «Республіка Крим».

Крім того, Верховною Радою АР Крим ухвалено постанову № 1748-6/14 від 17.03.2014 «О правоприместве Республики Крым», пунктом 1 якої передбачено, що «с момента провозглашения Республики Крым как независимого суверенного государства высшим органом власти Республики Крым является Государственный Совет Республики Крым – парламент Республики Крым в депутатском составе шестого созыва Верховной Рады Автономной Республики Крым на срок полномочий до сентября 2015 года».

Надалі, 18.03.2014 між Російською Федерацією та представниками нелегітимного державного утворення «Республіка Крим» Аксеновим С.В., Константиновим В.А. і Чалим О.М. підписано договір про входження території АР Крим та м. Севастополя до складу Російської Федерації.

Окрім того, 20.03.2014 Державною Думою Російської Федерації прийнято «Федеральний конституційний закон» від 21.03.2014 за № 6-ФКЗ «О принятии в Российскую Федерацию Республики Крым и образовании в составе Российской Федерации новых субъектов – Республики Крым и города федерального значения Севастополя».

Вищезазначене свідчить про проведення представниками Російської Федерації та її федеральних органів підривної діяльності проти України.

Створення та діяльність органів іноземної держави на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим призвели до заходів посилення тимчасової окупації невід'ємної території України.

В той же час, Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014, зокрема ст. ст. 1-3 визначено, що сухопутна територія Автономної Республіки Крим та міста Севастополя є тимчасово окупованою внаслідок збройної агресії Російської Федерації з 20 лютого 2014 року.

Генеральна Асамблея ООН своєю Резолюцією 71/205 від 19.12.2016 року «Положення в області прав людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі (Україна)» засудила тимчасову окупацію Російською Федерацією частини території України – Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.

В подальшому, Резолюціями 72/190 від 19.12.2017, 73/194 від 17.12.2018 та 74/168 від 18.12.2019 «Положення в області прав людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі (Україна)», Генеральна Асамблея ООН вчергове засудила нинішню тимчасову окупацію Російською Федерацією частини території України – Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.

Як зазначено вище, сам факт окупації засуджений як міжнародною спільнотою, так і законодавством України, та був широко висвітлений в офіційних виданнях та медійному просторі.

Відповідно до наказу Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України № 146 від 03.06.2006 полковника Злобіна Е.В. призначено на посаду начальника відділу – провідного інженера-випробувача відділу наукових досліджень і випробувань озброєння та військової техніки Державного науково-

133

випробувального центру Збройних Сил України (військова частина А0156), яку останній обіймав до 05.05.2015.

Відповідно до вимог ст.ст. 9, 11, 14, 16, 37, 40, 127, 128 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, ст.ст. 2, 4, 6 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України ст.ст. 1, 3, ст. 23, ст. 24 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» Злобін Е.В. будучі військовослужбовцем зобов'язаний свято і непорушно додержуватися Конституції України та законів України, Військової присяги, віддано служити Українському народові, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, беззастережно виконувати накази командирів (начальників), виконувати службові обов'язки, що визначають обсяг виконання завдань, доручених йому за посадою.

23.03.2014 Радою національної безпеки і оборони України прийнято рішення «Про передислокацію військових частин (підрозділів) установ та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань і правоохоронних органів України з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя в інші регіони України» яке було введене в дію Указом Президента України від 24.03.2014 №339/2014.

Спільною директивою Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних сил України від 06.05.2014 №Д-1 «Про особливості проходження військової служби військовослужбовцями Збройних Сил України, пов'язані з окупацією території України» строк прибуття військовослужбовців Збройних Сил України з тимчасово окупованої території України – Автономної Республіки Крим та міста Севастополя визначено до 12.05.2014.

У березні 2014 року під час загального шикування особового складу Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України (військова частина А0156) на якому був присутній Злобін Е.В., було доведено наказ начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України та військової частини А0156 «Про організацію діяльності військової частини А0156 в умовах особливого періоду у місцях тимчасової дислокації». Відповідно до цього наказу необхідно було здійснити перебазування Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України з території Автономної Республіки Крим до місця тимчасового базування - м. Запоріжжя.

Разом з тим, достовірно знаючи про тимчасову окупацію Російською Федерацією з 20 лютого 2014 року території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя Злобін Е.В., будучи військовослужбовцем, а саме начальником відділу – провідним інженером-випробувачем відділу наукових досліджень і випробувань озброєння та військової техніки Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України (військова частина А0156), в порушення вимог Конституції, ст.ст. 9, 11, 14, 16, 37, 40, 127, 128 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, ст.ст. 2, 4, 6 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України ст.ст. 1, 3, ст. 23, ст. 24 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», достовірно знаючи, розуміючи та усвідомлюючи незаконність дій Верховної Ради АР Крим та Російської Федерації щодо приєднання території АР Крим та м. Севастополя до складу

724

Російської Федерації, діючи добровільно та умисно на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності України, бажаючи допомогти іноземній державі та її представникам у проведенні підривної діяльності проти України, з метою зміцнення та посилення заходів тимчасової окупації території АР Крим, діючи в інтересах Російської Федерації, упродовж квітня – травня 2014 року не виконав наказ начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України та військової частини А0156 «Про організацію діяльності військової частини А0156 в умовах особливого періоду у місцях тимчасової дислокації», відповідно до якого необхідно було здійснити перебазування Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України з території Автономної Республіки Крим до місця тимчасового базування - м. Запоріжжя та залишився на території тимчасово окупованої Російською Федерацією Автономної Республіки Крим, де подавав письмовий рапорт, на ім'я окупаційного командування Збройних Сил Російської Федерації, щодо виявленого ним бажання проходити службу в лавах Збройних Сил Російської Федерації.

Продовжуючи свою злочинну діяльність направлену на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності України Злобін Е.В. приблизно у грудні 2014 року, більш точного часу в ході проведення досудового розслідування встановити не надалось за можливе, прийняв військову присягу на вірність Російській Федерації, почав проходити військову службу в підрозділі Збройних Сил Російської Федерації – «Государственный авиационный научно-испытательный центр 929 ГЛИЦ ВВС ВС РФ», де і проходить службу по теперішній час, чим надав допомогу представникам іноземної держави в утворенні в складі Російської Федерації нових суб'єктів Республіки Крим та міста федерального значення Севастополя чим допоміг іноземній державі та її представникам у проведенні підривної діяльності проти України, з метою зміцнення та посилення заходів тимчасової окупації території АР Крим, що призвело до забезпечення належного функціонування незаконно створених військових формувань та посилення заходів тимчасової окупації півострова.

Таким чином, Злобін Е.В. підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України, у вчиненні державної зради, тобто умисному діянні на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності України, а саме в наданні іноземній державі та її представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України.

Відповідно до вимог ч. 2 ст. 19, ст. 68 Конституції України органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Статтею 5, ч. 1 ст. 72, ст. 73 Конституції України передбачено, що Україна є республікою. Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні

238

належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами. Питання про зміну території України вирішується виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їх повноважень, встановлених Конституцією України.

Крім того ч. 2 ст. 72 Конституції України передбачено, що всеукраїнський референдум проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Відповідно до ч. 1 ст. 65 Конституції України захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України.

Згідно з ч. 1 ст. 125 Конституції України судоустрій в Україні будується за принципами територіальності та спеціалізації і визначається законом.

Незважаючи на це, у приміщенні Верховної Ради АР Крим 06.03.2014 у порушення ч. 3 ст. 2, ст. 72, ст. 73, п. 2 ч. 1 ст. 85, ст. 132 Конституції України та п. 2 ч. 3 ст. 3, ст.ст. 18, 27 Закону України «Про всеукраїнський референдум» депутатами Верховної Ради АР Крим прийнято незаконну постанову № 1702-6/14 «О проведенні общекрымского референдума», в якій визначено дату такого волевиявлення - 16.03.2014, на яке виносилося питання про входження АР Крим до складу Російської Федерації на правах суб'єкта федерації.

Відповідно до зазначеної постанови 16.03.2014 на території Автономної Республіки Крим проведено незаконний референдум, результатом якого стала тимчасова окупація території АР Крим і міста Севастополя, а також їх входження до складу Російської Федерації на правах суб'єкта федерації.

Результати «референдуму» не визнані жодною країною світу, крім Російської Федерації. Відповідно до п. 5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 68/262 від 27.03.2014 «Територіальна цілісність України», проведений 16.03.2014 в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі референдум не маючи законної сили не може бути основою для будь-якої зміни статусу Автономної Республіки Крим або м. Севастополя.

Також, в пункті 1 вказаної Резолюції зазначено, що Генеральна Асамблея ООН підтверджує свою прихильність суверенітету, політичній незалежності, єдності і територіальній цілісності України в її міжнародно визнаних кордонах.

У подальшому, 17.03.2014 депутатами Верховної Ради АР Крим прийнято постанову № 1745-6/14 «О независимости Крыма», згідно з якою на підставі, так званої, «Декларації про незалежність Республіки Крим», прийнятої на позачерговому пленарному засіданні Верховної Ради АР Крим 11.03.2014 та позачерговому пленарному засіданні Севастопольської міської ради 11.03.2014, створено нелегітимне державне утворення «Республіка Крим».

Крім того, Верховною Радою АР Крим ухвалено постанову № 1748-6/14 від 17.03.2014 «О правоприместве Республики Крым», пунктом 1 якої

передбачено, що «с момента провозглашения Республики Крым как независимого суверенного государства высшим органом власти Республики Крым является Государственный Совет Республики Крым – парламент Республики Крым в депутатском составе шестого созыва Верховной Рады Автономной Республики Крым на срок полномочий до сентября 2015 года».

Надалі, 18.03.2014 між Російською Федерацією та представниками нелегітимного державного утворення «Республіка Крим» Аксеновим С.В., Константиновим В.А. і Чалим О.М. підписано договір про входження території АР Крим та м. Севастополя до складу Російської Федерації.

Окрім того, 20.03.2014 Державною Думою Російської Федерації прийнято «Федеральний конституційний закон» від 21.03.2014 за № 6-ФКЗ «О принятии в Российскую Федерацию Республики Крым и образовании в составе Российской Федерации новых субъектов – Республики Крым и города федерального значения Севастополя».

Вищезазначене свідчить про проведення представниками Російської Федерації та її федеральних органів підривної діяльності проти України.

Створення та діяльність органів іноземної держави на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим призвели до заходів посилення тимчасової окупації невід'ємної території України.

В той же час, Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014, зокрема ст. ст. 1-3 визначено, що сухопутна територія Автономної Республіки Крим та міста Севастополя є тимчасово окупованою внаслідок збройної агресії Російської Федерації з 20 лютого 2014 року.

Генеральна Асамблея ООН своєю Резолюцією 71/205 від 19.12.2016 року «Положення в області прав людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі (Україна)» засудила тимчасову окупацію Російською Федерацією частини території України – Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.

В подальшому, Резолюціями 72/190 від 19.12.2017, 73/194 від 17.12.2018 та 74/168 від 18.12.2019 «Положення в області прав людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі (Україна)», Генеральна Асамблея ООН вчергове засудила нинішню тимчасову окупацію Російською Федерацією частини території України – Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.

Як зазначено вище, сам факт окупації засуджений як міжнародною спільнотою, так і законодавством України, та був широко висвітлений в офіційних виданнях та медійному просторі.

Відповідно до наказу Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України № 146 від 03.06.2006 полковника Злобіна Е.В. призначено на посаду начальника відділу – провідного інженера-випробувача відділу наукових досліджень і випробувань озброєння та військової техніки Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України (військова частина А0156), яку останній обіймав до 05.05.2015.

Відповідно до вимог ст.ст. 9, 11, 14, 16, 37, 40, 127, 128 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, ст.ст. 2, 4, 6 Дисциплінарного статуту Збройних

922

Сил України ст.ст. 1, 3, ст. 23, ст. 24 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» Злобін Е.В. будучи військовослужбовцем зобов'язаний свято і непорушно додержуватися Конституції України та законів України, Військової присяги, віддано служити Українському народові, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, беззастережно виконувати накази командирів (начальників), виконувати службові обов'язки, що визначають обсяг виконання завдань, доручених йому за посадою.

23.03.2014 Радою національної безпеки і оборони України прийнято рішення «Про передислокацію військових частин (підрозділів) установ та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань і правоохоронних органів України з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя в інші регіони України» яке було введено в дію Указом Президента України від 24.03.2014 №339/2014.

Спільною директивою Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних сил України від 06.05.2014 №Д-1 «Про особливості проходження військової служби військовослужбовцями Збройних Сил України, пов'язані з окупацією території України» строк прибуття військовослужбовців Збройних Сил України з тимчасово окупованої території України – Автономної Республіки Крим та міста Севастополя визначено до 12.05.2014.

У березні 2014 року під час загального шикування особового складу Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України (військова частина А0156) на якому був присутній Злобін Е.В., було доведено наказ начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України та військової частини А0156 «Про організацію діяльності військової частини А0156 в умовах особливого періоду у місцях тимчасової дислокації». Відповідно до цього наказу необхідно було здійснити перебазування Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України з території Автономної Республіки Крим до місця тимчасового базування - м. Запоріжжя.

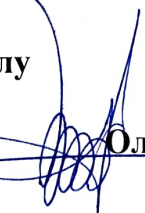
Разом з тим, достовірно знаючи про тимчасову окупацію Російською Федерацією з 20 лютого 2014 року території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя Злобін Е.В., будучи військовослужбовцем, а саме начальником відділу – провідним інженером-випробувачем відділу наукових досліджень і випробувань озброєння та військової техніки Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України (військова частина А0156), в порушення вимог Конституції, ст.ст. 9, 11, 14, 16, 37, 40, 127, 128 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, ст.ст. 2, 4, 6 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України ст.ст. 1, 3, ст. 23, ст. 24 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», достовірно знаючи, розуміючи та усвідомлюючи незаконність дій Верховної Ради АР Крим та Російської Федерації щодо приєднання території АР Крим та м. Севастополя до складу Російської Федерації, діючи добровільно та умисно на шкоду суверенітету, територіальній цілісності України, бажаючи допомогти іноземній державі та її представникам у проведенні підривної діяльності проти України, з метою зміцнення та посилення заходів тимчасової окупації території АР Крим, діючи в

інтересах Російської Федерації, упродовж квітня – травня 2014 року не виконав наказ начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України та військової частини А0156 «Про організацію діяльності військової частини А0156 в умовах особливого періоду у місцях тимчасової дислокації», Відповідно до якого необхідно було здійснити перебазування Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України з території Автономної Республіки Крим до місця тимчасового базування - м. Запоріжжя та залишився на території тимчасово окупованої Російською Федерацією Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, де подавав письмовий рапорт, на ім'я окупаційного командування Збройних Сил Російської Федерації, щодо виявленого ним бажання проходити службу в лавах Збройних Сил Російської Федерації. Там самим Злобін Е.В. вчинив умисні дії направленні на ухилення від проходження військової служби у лавах Збройних Сил України.

Продовжуючи свій злочинний умисел направлений ухилення від проходження військової служби у лавах Збройних Сил України Злобін Е.В. приблизно у грудні 2014 року, більш точного часу в ході проведення досудового розслідування встановити не надалось за можливе, прийняв військову присягу на вірність Російській Федерації та почав проходити військову службу в підрозділі Збройних Сил Російської Федерації – «Государственный авиационный научно-испытательный центр 929 ГЛИЦ ВВС ВС РФ», та на теперішній час на материкову частину України не повернувся.

Таким чином, Злобін Е.В. підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 408 КК України, а саме: дезертирстві, тобто самовільному залишенні військової частини з метою ухилитися від військової служби.

Слідчий другого слідчого відділу
(з дислокацією у м. Запоріжжі)
ТУ ДБР у м. Мелітополі

 Олександр Володимирович Манжара

Прокурор у кримінальному провадженні –
начальник Мелітопольського відділу
Запорізької спеціалізованої прокуратури
у військовій та оборонній сфері
Південного регіону

 Микола Олександрович Ромашенко

Процесуальні права та обов'язки підозрюваного Злобіна Е.В.

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правничою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожному гарантується право звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України з підстав, установлених цією Конституцією, та у порядку, визначеному законом.

Кожен має право після використання всіх національних засобів юридичного захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;
- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту) особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника;

знайомитися з правилами тримання під вартою;

на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;

купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінального провадження;

користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

на душпастирську опіку, що здійснюється священнослужителями (капеланами);

відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їх віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

звертатись із скаргами, заявами та листами до Європейського суду з прав людини, а також інших відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, до уповноважених осіб таких міжнародних організацій, державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 35 років) мають право на отримання психолого-педагогічної допомоги від спеціалістів центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у зв'язку з іншим кримінальним провадженням або в разі прийняття рішення про тимчасову видачу іншій державі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Кримінально-виконавчим кодексом України для рівня безпеки виправної колонії, призначеного їм центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, Міністерством оборони України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

додержувати порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;

дотримувати санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;

бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою; не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;

бережливо ставитися до інвентаря, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

Підозрюваний, обвинувачений зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробачії, необхідну для підготовки досудової доповіді.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Про підозру мені повідомлено, копія повідомлення про підозру вручена адвокату, процесуальні права та обов'язки оголошено, вони мені роз'яснені та зрозумілі.

Підозрюваний _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

« » год. « » хв. 2021 року.
Адвокат підозрюваного Захисник Сторонній Т.І. Мещеряков
(підпис) _____ (прізвище, ініціали)

« 10 » год. « 55 » хв. 23 12 2021 року.

**Слідчий другого слідчого відділу
(з дислокацією у м. Запоріжжі)**

ТУ ДБР у м. Мелітополі

Олександр Володимирович Манжара